

1) у науковій сфері - вдосконалення теоретичних основ адміністративного права в межах системи взаємодії приватного та публічного права;

2) у правотворчості - систематизація нормативних актів, трансфер правових норм і кодифікація законодавства;

3) у навчальному процесі - створення єдиної системи послідовного викладання публічноправових дисциплін, визначення в їхньому колі місця адміністративного права;

4) у правозастосовній діяльності - відокремлення державних послуг від господарської діяльності та вдосконалення механізму протидії адміністративним проступкам та злочинам [3, с. 25].

Тому зазначені правові механізми мають не тільки сприяти ефективнішому конституційному розвитку України, а й забезпечувати вдосконалення та гармонізацію всіх сфер життя суспільства (зокрема, правової). Їхнє конструктивне застосування повинно гарантувати захист прав і свобод людини та громадянина, що є головною метою Основного Закону держави. Отже, пошук власної моделі розвитку засад суспільнополітичної та економічної систем України має пройти доволі складне випробування довірою, зумовлене визнанням сили її Конституції.

Список використаних джерел

1. Малишев Б. В. Правова система (телеологічний вимір): Монографія / Б. В. Малишев [Malyshev B. Legal system (teleological dimension): Monograph]. - К.: «ВД «Дакор», 2012. - 364 с.

2. Оніщенко Н. Відродження поваги до права в контексті розвитку правової свідомості та правової усвідомленості / Н. Оніщенко [Onishchenko N. Renewal of respect for the law in the context of legal consciousness' and legal awareness' development] // Віче. - 2014. - № 9. - С. 44-45.

3. Петков С. В. Народовладдя: від права радянського до права громадянського / С. В. Петков [Pietkov S. Popular rule: From the Soviet to civic law]. - К.: Видавничий дім «Скіф», 2014. - 56 с.

Заріцька О.В., студентка юридично-психологічного факультету НАВС *Науковий керівник: Шевченко Л.В.*, кандидат юридичних наук

Реформа адміністративного судочинства України, як запорука захисту прав людини

Сфера захисту прав людини є актуальною у всьому світі і надзвичайно актуальна для України, особливо на даному етапі її розвитку. Право на доступ до правосуддя та справедливий судовий розгляд у розумні строки є однією з основних ознак кожної правової держави.

Згідно зі частиною 2 статті 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Адміністративна юстиція є єдиним діючим інструментом, здатним додати декларуючим принципам реального змісту. Запровадження адміністративного судочинства - справа державного значення, що зачіпає інтереси всього суспільства, кожного пересічного громадянина, і тому має забезпечуватися на найвищому рівні. Без будь-якого сумніву, діяльність адміністративних судів є проявом демократичної спрямованості, націлена на підвищення авторитету не тільки судової влади, а й глави держави, державних органів управління та органів самоврядування в Україні.

Прийнятий 6 липня 2005 року Верховною Радою України Кодекс адміністративного судочинства України є запорукою захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб від свавілля та неправомірних дій чиновників, які незаконно втручаються в особистий простір громадянина. Правовий захист, що забезпечують адміністративні суди, спрямований не на покарання протиправної поведінки, а, якщо таке мало місце, - на поновлення законного стану, на поновлення порушеного права особи.

Вказаний Кодекс засвідчив реальність намірів української держави втілювати в життя принцип верховенства права, діяти прозоро та неупереджено в інтересах кожного пересічного громадянина. Тому можна з упевненістю сказати, що створення системи адміністративних судів на чолі з Вищим адміністративним судом України є одним із найважливіших досягнень судової реформи в Україні.

Однак, за нинішніх непростих умов, що склалися у державі, судова влада, як і вся влада у державі, має здійснити заходи для повернення віри людей у справедливість, адже від віри у справедливість, від реальної можливості її отримати та захистити людину залежить довіра як до судової влади загалом, так і до суду зокрема.

На даний час судова система, суди і судді перебувають під шквалом нищівної критики. Прикро, але слід визнати, що в судовій системі та в суддівському середовищі є багато проблем. Присутня і корупційна складова, як, врешті-решт, і загалом у державі. Наявні недостойні представники професії, від яких слід позбавлятися без жалю, проте для подолання цих проблем слід обирати законний шлях, зокрема шляхом реформування судової гілки влади [1].

Наша країна зробила надважливий крок - утворила систему адміністративних судів.

Втім, не менш важливий крок Україна має зробити зараз - зміцнити в рамках судової реформи конституційні основи правосуддя, закріплюючи адміністративну юстицію на конституційному рівні. Змін потребують, передусім, конституційні положення щодо порядку утворення, реорганізації та ліквідації судів, визначення їх мережі. Конституційно закріплений статус адміністративних судів буде гарантією незалежності адміністративних судів від інших гілок влади та суб'єктів політичних відносин.

Доречно зазначити, що 4 вересня Конституційна комісія затвердила проект конституційних змін щодо правосуддя, де зазначається, що з метою захисту прав і свобод особи у сфері публічно-правових відносин діють адміністративні суди [3].

Також необхідно відмітити, що ефективність судочинства значною мірою залежить від якості законодавства. І якщо адміністративно-процесуальне законодавство кодифіковане, то адміністративно-процедурне - і надалі залишається несистематизованим. Робота над Адміністративно-процедурним кодексом України, який має стати основою для правомірної управлінської діяльності, триває майже 15 років. Зазначене сповільнює процес становлення ефективного адміністративного судочинства в Україні.

Крім того, на сьогодні актуальним є вдосконалення процесуального законодавства. Зокрема внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України, направлених на підвищення ефективності адміністративного процесу, на запобігання зловживанню процесуальними правами та захисту прав і свобод людини.

Існує досить широке поле для вдосконалення системи адмінюстиції, в тому числі варто змінювати доктрину адміністративного права з метою мінімізації практики використання адміністративних судів для захисту інтересів публічних установ та організацій.

Слід запровадити досудову адміністративну процедуру оскарження та внести зміни до ст.18 КАС України щодо підсудності окружним адмінсудам усіх категорій адмінсправ. Результати аналізу судової практики дають підстави для висновку про те, що чим вужчою є спеціалізація судді, тим ефективнішим є розгляд справи [2].

Стосовно шляхів реформування, то останнім часом у державі тривають запеклі дискусії щодо шляхів реформування судової системи. Як один із варіантів пропонується повна заміна всіх нинішніх суддів новими. Однак, ніхто наразі не зможе без емоцій, політичного забарвлення та особистих мотивів зробити аналіз можливих ризиків і переваг подібних кроків.

У зв'язку з цим необхідно відмітити, що будь-яка реформа буде успішною в тому разі, якщо вона продемонструє очевидні позитивні зрушення порівняно з попередньою системою. Судова реформа не є винятком.

Список використаних джерел

1. Відкритий лист Ради суддів України - <http://rsu.court.gov.ua/rsu/152894/>.
2. «Закон і бізнес» №40 (1234) 03.10 - 09.10.2015 - <http://zib.com.Ua/ua/print/119022>.
3. Конституційна комісія - <http://constitution.gov.ua/news/item/id/807>.